

## زیست فصل یک

نوع بیماری زای باکتری استرپتوكوکوس پوشینه دارا (کپسول دار) است در موش‌ها سبب سینه پهلو می‌شود ولی نوع بدون پوشینه آن موش‌ها را بیمار نمی‌کند و وجود پوشینه به تنها بیان عامل مرگ موش‌ها نیست.

گرفتگی نتوانست عامل انتقال صفت را بفهمد و ایوری و همکارانش دنا را به عنوان عامل انتقال صفات نتیجه گرفتند.

هر نوکلنوئید شامل سه بخش یک قند ۵ کربنه یک باز آلی نیتروژن دار و یک تا سه گروه فسفات است. در دنا باز یوراسیل شرکت ندارد و به جای آن تیمین وجود دارد و در رنا باز یوراسیل وجود دارد. در پیوند فسفودی استر فسفات یک نوکلنوئید به گروه هیدروکسیل از قند مربوط به نوکلنوئید دیگر متصل می‌شود.

ثابت ماندن قطعه دنا باعث پایداری اطلاعات آن شده و در فشرده شدن پیشتر فامتن‌ها موثر است و دلیل ثابت ماندن قطعه دنا قرار گرفتن بازهای تک حلقه‌ای در برابر دو حلقه که مکمل یکدیگرند است.

هنگام اضافه شدن هر نوکلنوئید سه فسفاته به انتهای رشته پلی نوکلنوئید دو تا از فسفات‌های آن از مولکول جدا می‌شوند و نوکلنوئید به صورت تک فسفاته به رشته متصل می‌شود.

فعالیت نوکلنازی دنابسپاراز را که باعث رفع اشتباهات در همانند سازی می‌شود ویرایش می‌گویند.

دیسک دارای اطلاعات افزایش مقاومت باکتری در برابر آشی بیوتیک است و در هوهسته‌های دنا سیتوپلاسمی به شکل حلقوی در راکیزه و سبزدیسه دیده می‌شود.

وجود مقدار زیادی دنا در چندین فامتن علت پیجندگی همانندسازی و زیاد بودن نقاط تقسیم است و در مراحل مورولا و بلاستولا جنبی این نقاط زیاد است.

ساخтар نهایی پروتئین میوگلوبین سوم است و اولین پروتئین شناسایی شده است و هموگلوبین ساخtarی چهارم را دارا است و دارای ساختار مارپیچ است.

در نوکلنوئید‌های خطی همیشه گروه فسفات در یک انتها و گروه هیدروکسیل در انتهای دیگر آزاد هست و دو سر رشته میتواند با پیوستن با ترکیبات فسفودی استر نوکلنوئید حلقوی بسازد.

پیش ماده در جایگاه فعال آنزیم قرار می‌گیرد و ترکیب حاصل از فرایند آنزیم، فرآورده نام دارد که وجود موادی مثل سیانید و آرمنتیک مانع فعالیت آنزیم می‌شود.

کمک کننده به آنزیم‌ها را کوآنزیم می‌دانند که پون‌هایی مانند آهن و مس در یا وینامین‌ها است.

آنزیم هلیکاز پیچ و تاب را از هم باز می‌کند و آنزیم دنابسپاراز نوکلنوئید مکمل را جفت می‌کند. بازهای آلی نیتروژن دار، ساختار دو حلقه‌ای آدنین و گوانین که به آنها پورین، و یا ساختار تک حلقه‌ای پیریمیدین شامل تیمین سیتوزین یوراسیل می‌باشد.

## زیست فصل دو

به ساخته شدن مولکول رنا از روی بخشی از یک رشته دنا رونویسی گفته می‌شود و برخلاف همانندسازی که در چرخه یاخته یک بار انجام می‌شود می‌تواند چندین بار تکرار شود.

عمل رونویسی با آنژیم هایی تحت عنوان رنابسپاراز صورت می‌گیرد که در پیش هسته ای ها یک نوع و در هو هسته‌ای ها رنای رناتنی توسط رنابسپاراز 1 رنای پیک توسط رنابسپاراز 2 رنای ناقل توسط رنابسپاراز 3

رنابسپاراز توالی مشخصی در رشته دنا را به نام راه انداز شناسایی می‌کند ولی خود راه انداز را رونویسی نمی‌کند.

(مهم) همیشه و فقط یک رشته از ژن مورد نظر در دنا رونویسی می‌شود.

به بخشی از دنا که مکمل رشته رنای رونویسی شده است رشته الگو می‌گویند و به رشته ای که رنا از آن رونویسی نمی‌شود رمزگذار می‌گویند. (در سوالات مربوط به مشخص کردن و نوشتن باز های (مکمل معمولاً باز های رنا رونویسی شده را می‌دهند و می‌گویند باز های رشته رمزگذار را بگویند).

تفاوت رشته رنا و رمز گذار: به جای نوکلنوئید تیمین دارد در دنا نوکلنوئید یوراسیل دار در رنا استفاده می‌شود.

به ساخته شدن پلی پیپید از روی اطلاعات رنای پیک (توالی های 3 نوکلنوئیدی که به آنها رمزه گفته می‌شود) ترجمه می‌گویند.

و رمزه های پایان را AUG رمزهای آغاز که خود معرف آمینو اسید متیونین است می‌گویند که هیچ آمینو اسیدی را رمز نمی‌کند. UAG\_UGA\_UAA

به توالی در رنای ناقل با توالی رمز خود پیوند هیدروژنی برقرار می‌کند پاد رمز می‌گویند که تفاوت است UAC همه رنا های ناقل فقط در توالی پادرمزه است و پادرمز رمزه آغاز.

قد مصرفی باکتری اشریشیا کلای گلوکز است اگر لاکتوز در محیط باشد تنظیم منفی رونویسی و اگر قد مالتوز بود طبق تنظیم مثبت رونویسی.

پروتئینی به نام مهارکننده به توالی خاصی از دنا به نام اپراتور متصل می‌شود و جلوی حرکت رنابسپاراز را می‌گیرد که به این مانع برای مهار رنابسپاراز را رونویسی منفی ژن می‌گویند.

پروتئین های به نام فعل کننده وجود دارد که به توالی خاصی از دنا به نام جایگاه اتصال فعل کننده متصل می‌شود و سپس با کمک به رنا بسپاراز فرایند متصل شدن به راه انداز را تسهیل می‌کند که به آن تنظیم مثبت رونویسی می‌گویند.

قد لاكتوز با چسبیدن به مهار کننده باعث آزاد شدن مهارکننده از اپراتور می‌شود (در تنظیم منفی) و در تنظیم منفی مالتوز با چسبیدن به فعال کننده باعث اتصال این پروتئین به جایگاهش می‌شود (در تنظیم «منفی») **(احتمال سوال جای خالی)**

عوامل رونویسی پروتئینی است که با اتصال به بخشی از راه انداز تمايل رنابسپاراز را برای آغاز رونویسی زياد می‌کند و همچين با چسبیدن به نقاطی به نام توالی افزاینده و ايجاد خميدگی در دنا تمايل رنابسپاراز به رونویسی را افزایش می‌دهد.

تنظیم بيان ژن پس از رونویسی: 1) افزایش طول عمر رنای پیک 2) اتصال رناهای کوچک مکمل به رنای پیک که باعث جلوگیری از کار رناتن می‌شود.

تنظیم بيان ژن پیش از رونویسی با تغيير در ميزان فشردگی فامتن به صورتی که بخش های فشرده کمتر در معرض رنابسپاراز قرار می‌گيرد.

### زیست فصل سه

ويژگی های ارثی جانداران را صفت می‌گویند و به انواع مختلف یک صفت شکل های آن صفت می‌است را صفت وابسته به جنس و  $X\text{y}$  گویند و صفاتی که جایگاه ژنی آنها در یکی از فام تن های جنسی. اگر در فام تن غیر جنسی باشد مستقل از جنس می‌گویند

مثبت بوده که لازمه آن این است که در جایگاه ژن  $Rh$  در خون وجود داشته باشد صفت D اگر پروتئین حتماً یکی از فام تن ها یا هر دو دارای ژن مربيوط به ساخت اين پروتئين باشد.  $Rh$  های گروه

دگره: فرمهای مختلف یک ژن که باعث پیدایش شکل های متفاوتی از یک صفت می‌شود و فرد برای هر در فام تن شماره 9 ABO بر روی فامتن شماره 1 و گروه  $Rh$  صفت دو دگره دارد که دگره صفت است.

و  $A_O$  رابطه همتوانی وجود دارد و بين دگره  $B$  و  $A$  بين دو دگره از بين دو  $ABO$  در گروه خونی رابطه بارز و نهفته‌گی وجود دارد که همیشه دگره های مغلوب نازمانی که در کنار دگره غالب  $B_O$  اند هیچ اثری از خود بروز نمی‌کنند و تنها زمانی که دو نای آنها در کنار هم باشند اثربار ظاهر بارز و عالی اند و  $O$  نسبت به  $B$  و  $A$  می‌شود.

شكل ظاهری صفت را فونوتیپ و نوع ترکیب دگره را ژنوتیپ می‌گویند.

در گل میمونی رابطه بارزین ناقص وجود دارد که با دیدن گل می‌توان به ژنوتیپ آن دست یافت و گلی قرمز RR سفید و با دگره WW حد واسط قرمز و سفید (صورتی) است و گلی با دگره RW با دگره است و از آمیزش دو نوع گل صورتی سه نوع فونوتیپ در زاده ها می‌توان دید و از آمیزش دو نوع گل (قرمز و سفید) و یا (سفید صورتی) و یا (صورتی و قرمز) دو رخ نمود ایجاد می‌شود. (پس در همه موارد دو فونوتیپ به جز در آمیزش دو گل صورتی که سه فونوتیپ می‌توان مشاهده کرد).

در بیماران هموفیلی فرآیند لخته شدن خون دچار اختلال می‌شود که شایع‌ترین آن مربوط به فقدان عامل انعقادی است و دگرگه این بیمودها نمی‌توانند ناقل هموفیل باشند.

رنگ نوعی ذرت صفت چند جایگاهی است که نموداری شبیه زنگوله دارد و هر چه دگرگه هایی با حروف بزرگ داشته باشد رنگ ذرت فرمز تر و هر چیز دگرگه حروف کوچک داشته باشد رنگ ذرت به سفید متمایل تر است.

برای بروز یک رخ نمود تنها وجود یک ژن کافی نیست پس محیط می‌تواند بر فونوتیپ اثر بگذارد مانند قد انسان که با تغذیه و ورزش رشد می‌کند.

**نکته:** سوالات مربوط به این فصل معمولاً با حل کردن مربع پانچ امکان پذیر است که در جزوه تكمیلی و کتاب دنبال کنید.

### زیست فصل چهار

به دلیل اینکه تغییر یک نوکلئوتید از یک رشته دنا نوکلئوتید مقابل را در رشته دیگر تغییر می‌دهد جهش جانشینی (یک نوکلئوتید جانشین نوکلئوتید دیگر می‌شود) منجر به تغییر یک جفت نوکلئوتید می‌شود.

اگر جهش جانشینی رمز یک آمینواسید به رمز دیگری برای همان آمینو اسید تبدیل کند تاثیری بر پروتئین نداشته و جهش خاموش نام دارد و اگر جانشینی باعث رمزه پایان شود. پروتئین کوتاه شده و بی معناست.

جهش اضافه و حذف): اضافه و حذف یک یا چند نوکلئوتید می‌تواند باعث جهش تغییر چارچوب خواندن شود

با مشاهده کاریوتیپ به ناهنجاری های فامتنی مانند نشانگان دون که از نوع ناهنجاری های عددی است پی برد. (جهش بزرگ و در فامتن غیر جنسی رخ می‌دهد).

جهش (X) به کل محتوای ماده و رانشی ژنگان می‌گویند که هسته ای (شامل ۲۶ فامتن غیر جنسی و سینوپلاسمی (راکیزه) است

تاثیر جهش: ۱- اگر در توالی بین ژن رخ دهد بر محصول ژن اثر نمی‌گذارد.

اگر در توالی ژن رخ دهد می‌تواند باعث تغییر عملکرد شود و یا نشود (مثال: اگر باعث تغییر در جایگاه فعال آنزیم شود احتمال تغییر عملکرد زیاد و اگر دور از جایگاه فعال بود احتمال تغییر کم یا صفر است).

در توالی راهانداز یا افزاینده که باعث تغییر در افزایش یا کاهش تولید محصول می‌شود.

جهشی یا ۱-ارثی (از پدر و مادر است و در همه سلول‌ها وجود دارد) یا ۲-اکتسابی: می‌تواند فیزیکی (مانند پرتو خورشید که باعث پیوند بین دو تیمین مجاور (دوپار تیمین) یا شیمیایی: بنزوپیرن در دود (سیگار با جهش در سلول نستگاه تنفس که ایجاد سرطان می‌کند).

ایجاد سرطان: مصرف غذاهای دودی و نمک سود یا کبابی\_ سدیم نیتریت برای ماندگاری سوسیس /پیشگیری سرطان: سبک زندگی سالم\_ غذای گیاهی دارای پاداکسنده و الیاف.

مقاومت باکتری به پاتزیست‌ها نتیجه انتخاب طبیعی (افراد سازگار با محیط و کم کردن گوناگونی است.

جمعیت: افراد یک گونه در یک زمان و مکان که به مجموع همه جایگاه ژن انها خزانه ژنی می‌گویند و اگر فراوانی این ژن‌ها حفظ شود در تعادل ژنی قرار دارد.

رانش دگره‌ای بر خلاف انتخاب طبیعی به سازش نمی‌انجامد و باعث انتقال ژنهای خوش‌شانس تر به صورت تصادفی می‌شود (هرچه جمعیت کوچکتر باشد رانش دگره بیشتری دارد پس بر جمعیت بزرگ (تأثیر زیادی نداشته و در تعادل است.

اگر بین این دو جمعیت شارش ژن پیوسته ادامه یابد خزانه ژن در جمعیت شبیه می‌شود و شارش ژن و جهش و آمیزش غیر تصادفی خزانه ژن را غنی‌تر می‌کند.

چلپایی شدن: در تئراڈ کاستمان ۱ اگر قطعه‌ای از فامینک غیر خواهر مبادله شود/ به فامینک‌هایی که حاوی دگره جدید اند نوترکیب و کامه‌ای که فامینک نوترکیب دریافت می‌کند کامه نوترکیب می‌گویند.

است که معمولاً در سنین پایین می‌میرند ولی کسانی که HBS\_HBS بیماری گویچه داسی شکل هستند فقط هنگامی گویچه داسی شکل می‌شود که مقدار اکسیژن کم باشد. HBA\_HBS

اگر بین جمعیت‌های یک زیستگاه (جدایی تولید مثل شود) گونه جدید حاصل می‌شود گونه زایی هم میهند است.

اگر بر اثر رخداد زمین شناختی بین افراد یک گونه جدایی جغرافیایی صورت گیرد با توجه به جهش نوترکیبی انتخاب طبیعی و ... گونه جدیدی ایجاد می‌شود که از آمیزش با گونه اولیه زاده زیست و زایا ایجاد نمی‌کند.

گیاه مغربی ۴ لاد است و گامت‌های آن ۲ لاد اند. گیاه ۳ لاد حاصل از آمیزش گل مغربی با گیاهان طبیعی ناز است پس گونه جدید نیست.

## زیست فصل پنجم

با افزودن دو فسفات \_AMP آدنوزین: باز آلی آدنین+ قند پنج کربنه ریبوز که با افزودن یک فسفات تشکیل ATP از ADP نام دارد.(شکل صفحه ۶۴) و معمولاً ATP و با افزودن سه فسفات \_ADP می‌شود با شکسته شدن گروههای فسفات انرژی آزاد می‌شود فرآیند تنفس سلولی صفحه ۶۴ حفظ شود.

ساخته شدن ATP برای ساخت ADP به برداشته شدن فسفات از یک ترکیب فسفات دار و افزودن آن به در سطح پیش ماده می‌نامند. (مانند مولکول کراتین فسفات که در ماهیچه‌ها با از دستدادن یک ATP می‌سازد. ATP فسفات به کراتین تبدیل می‌شود و یک

ندارد و در سیتوپلاسم O<sub>2</sub> اولین مرحله تنفس سلولی گایکولیز نام دارد که بی‌هوایی بوده و نیاز به انجام می‌شود و حاصل آن به وجود آمدن پیروات است که در ماهیچه‌ها با انتقال فعال به راکیزه رفته و در غشای درونی راکیزه اکسایش می‌باید.

راکیزه: می‌تواند مستقل از سلول تقسیم شود و دارای رناتن مخصوص (دارای ژن‌هایی برای ساخته شدن پروتئین‌ها در تنفس سلول است و هم پروتئین‌هایی که ژن‌های آنها در هسته قرار دارند را مورد استفاده قرار می‌دهد) دارای دو غشای بیرونی صاف و درونی چین خورده است.

مولکولهای زنجیره انتقال الکترون بر روی غشای درونی راکیزه قرار دارند.

و الکترون‌ها را می‌گیرد و به اتانول تبدیل می‌شود و در H<sup>+</sup> یون NADH در تخمیر الكلی اتانال از و الکترون‌ها را می‌گیرد و به لاکتاک تبدیل می‌شود H<sup>+</sup> یون NADH تخمیر لاکتیکی پیروات از حاصل در هر دو تخمیر باعث ادامه قندکافت در سلول NAD<sup>+</sup> یعنی خود پیروات پذیرنده الکترون است لازم برای جاندار تولید شود ATP می‌شود نا

تخمیر لاکتیکی در انواعی از باکتریها که باعث ترش شدن شیر می‌شود (اگر فعالیت ماهیچه‌ها زیاد باشد و اکسیژن کافی در اختیار نداشته باشند) تولید خیارشور انجام می‌شود و ورآمدن خمیر نان به دلیل تخمیر الكلی است.

پذیرنده نهایی الکترون است O<sub>2</sub> در تنفس هوایی.

در تنفس بی‌هوایی بسیار کمتر از تنفس هوایی است زیرا در تنفس هوایی چرخه ATP بازدهی تولید کربس و زنجیر انتقال الکترون وجود ندارد.

درخت حرا دارای شش ریشه و بافت نرم آکنه‌ای در گیاهان آبزی برای شرایط کمبود اکسیژن غرق آبی محل رشد آنهاست و اگر تخمیر در گیاهان رخ دهد از سلول آنها خارج شود زیرا ترکیبات حاصل از تخمیر (الکل یا لاکتیک اسید) به مرگ سلول گیاهی منجر می‌شود.

هر دو نوع تخمیر لاکتیکی و الكلی در گیاهان رخ می‌دهد.

## زیست فصل شش

چون فتوسنتز فرایند آنزیمی است و آنزیم ها در شرایط دمایی خاصی فعالیت دارند پس دما بر فتوسنتز اثر دارد.

برگ گیاه دو لپه: دارای پهنه ک (شامل روپوست، میانبرگ، دسته های آوندی) و دمبرگ / میانبرگ از سلول نرم آکنه نرده ای و اسفنجی تشکیل شده که سلول های نرده ای نزدیک به روپوست رویی هستند و سلول های اسفنجی در سمت روپوست زیرین / در بعضی از گیاهان میانبرگ تماماً اسفنجی است.

سبزدیسه: مانند راکیزه می تواند جدا از هسته تقسیم شود و دو غشادار که در فضای داخلی غشای درونی سامانه های غشایی به نام تیلاکوئید دارد که درونش را به دو بخش بستری و فضای درون تیلاکوئید تقسیم می کند در فضای بستری، رنا، دنا و رناتن وجود دارد که به طور مستقل می توانند پروتئین سازی دارد که بیشترین جذب آنها در محدوده ۴۰۰ تا ۵۰۰ نانومتر است  $b$  و  $a$  کنند و

وجود رنگیزه های متفاوت مانند کارتنوئید ها کارایی گیاه را در استفاده از طول موج متفاوت افزایش می دهد و کاروتونوئیدها به رنگ های نارنجی زرد قرمز دیده می شوند بیشترین جذب را در بخش آبی و سبز نور مرئی دارند.

در فتوسیستم  $a$  است زیرا حداقل سبزینه  $P680$  و فتوسیستم دو  $P700$  در فتوسیستم یک،  $a$  سبزینه یک  $700$  نانومتر و در فتوسیستم دو  $680$  نانومتر است / ارتباط فتوسیستم یک و دو را مولکول های ناقل الکترون در غشای تیلاکوئید انجام می دهند که توانی اکسایش-کاهش دارد.

الکترون برانگیخته پر انرژی از مدار خود خارج می شود و ممکن است انرژی خود را به مولکول رنگی بعدی بدهد و به مدار خود برگرد و یا خارج شد و توسط مولکول دیگر جذب شود. الکترون می رسد و دو زنجیره انتقال بین آنها  $NADP^+$  برانگیخته از فتوسیستم دو به فتوسیستم یک و سپس به وجود دارد.

الکترون خارج شده از فتوسیستم یک به وسیله الکترون های خارج شده از فتوسیستم دو و الکترون های خارج شده به وسیله فتوسیستم دو به وسیله الکترون حاصل از تجزیه آب که در فضای داخلی تیلاکوئید انجام می شود جبران می شود.

ساز که در غشای تیلاکوئید ATP بر حسب شب غلظت از طریق یک کanal آنزیمی  $H^+$  (یونهای) وجود دارد از تیلاکوئید خارج می شود (انتشار تسهیل شده) از این آنزیم را از بستر به فضای درون ساخته می شود ATP تیلاکوئید انتقال می دهد و

حاصل همان الکترونهاست که در زنجیره انتقال می باند و به ساخته شدن  $H^+$  انرژی پروتئینی که در واکنش نوری ساخته می گویند. ATP

ترکیب  $\text{CO}_2$  مهم) فن پنج کربنه در چرخه کالوین طبق فعالیت کربوکسیلازی آنزیم رو بیسکو (ب) کم باشد این آنزیم طبق فعالیت اکسیژن نازی خود اکسیژن را  $\text{CO}_2$  می شود و در شرایطی که اکسیژن زیاد و با ریبولوز بیس فسفات ترکیب می کند که مولکول حاصل از آن به یک ترکیب سه کربنی و یک دو کربنی تجزیه می شود.

$\text{O}_2$  روزنه برگ به منظور کاهش تعرق و با افزایش بیش از حد دما و نور بسته می شود در این شرایط در برگ زیاد و کربن دی اکسید کم می شود و فتوسنتر ادامه دارد.

ثبت کربن در یک مکان و در دو زمان متفاوت انجام می شود (ثبت کربن در شب و CAM در گیاهان در یک زمان ولی در دو سلول متفاوت انجام می شود (ثبت  $\text{C}_4$  چرخه کالوین در روز) و در گیاهان کربن در سلولهای میانبرگ و چرخه کالوین در سلولهای غلاف آوندی است که ارتباط این دو سلول را (پلاسمودسما ها برقرار می کنند).

و گیاهانی که اولین مولکول پایدار  $\text{C}_4$  کربنی می  $\text{C}_3$  به گیاهانی که اولین مولکول پایدار  $\text{C}_3$  کربنی است سلول غلاف آوندی سبزینه دارد و تنفس نوری به  $\text{C}_3$  برخلاف  $\text{C}_4$  می گویند و در گیاهان  $\text{C}_4$  سازند در سلول غلاف آوندی به ندرت ایجاد می شود.  $\text{CO}_2$  دلیل بالا نگه داشتن سطح

را با اسید سه کربنی ادغام می کند برخلاف رو بیسکو به طور  $\text{CO}_2$  ترکیب  $\text{C}_4$  آنزیمی که در گیاهان عمل می کند.  $\text{CO}_2$  اختصاصی با

ایجاد نمی کند تنفس ATP و همراه با فتوسنتر است و  $\text{CO}_2$  به فرآیندی که با مصرف اکسیژن آزاد شدن نوری می گویند که باعث کاهش بازدهی فتوسنتر می شود و بازدهی فتوسنتر را کاهش می دهد.

## زیست فصل هفت

زیست فناوری: 1-سترنی تولید محصولات تخمیری مانند سرکه نان و فرآورده لبندی 2- کلاسیک با استفاده از روش های تخمیر و کشت ریزاندامگان ها تولید موادی مانند آنزیم و پادزیست 3- نوین تولید جانداران تراژن و اصلاح خصوصیات ریزاندامگان ها

به جان دارانی که از طریق مهندسی ژنتیک دارای ترکیب جدیدی از مواد ژنتیکی شده اند جانداران تراژنی می گویند / جداسازی یک یا چند ژن و تکثیر آنها را همانه سازی دنگویند و تولید انبوه ژن با این روش صورت می گیرد.

است که قسمتی EcoR آنزیم های برش دهنده مانند dna آنزیم مورد استفاده در همانه سازی برای برش از سامانه دفاعی باکتری محسوب می شود و برای برش علاوه بر پیوند های فسفدی استر پیوند های هیدروژنی را می شکند و آنزیم لیگاز برای اتصال دنگویند فسفدی استر بین دو انتهای و انتهای چسبیده در صفحه 94 بررسی شود) EcoR1 مکمل را ایجاد می کند. (جانگاه تشخیص آنزیم

مجموعه دنای ناقل و ژن جایگذاری شده در ان دنای نوترکیب گفته میشود که میتواند مستقل از دنای یاخته ناپذیرنده آن تقسیم شود. (وارد کردن دنای نوترکیب به یاخته میزبان بسیار مهم است شکله صفحه 95) سوالاتی از قبیل دنای نوترکیب با شک الکتریکی یا گرمایی وارد یاخته میشود و

اینتر فرونی که به روش مهندسی ژنتیک ساخته میشود به دلیل تشکیل پیوند های نادرست در هنگام ساختن باعث تغییر شکل مولکول شده و فعالیت بسیار کمتری نسبت به اینتر فرون طبیعی دارد. با ساخت اینتر فرون به روش مهندسی پروتئین شده و تغییر در توالی زنی آن فعالیت ضد ویروسی آن و پایداری آن را ثابت به اینتر فرون طبیعی افزایش میدهد. (افزایش پایداری در نگهداری پروتئین هایی که بعنوان دارو استفاده میشود مهم است).

باکتری های گرما دوست در طبیعت دارای آمیلاز هایی هستند که پایداری بیشتری در مقابل دارند.

لخته در شش ، مغز ، ماهیچه قلب به ترتیب باعث بسته شدن رگ شش ، سکته مغزی و قلبی میشود. لخته ها بواسیله آنزیم پلاسمین تجربه میشوند که جانشینی یک آمینو اسید در آن به روش مهندسی پروتئین مدت زمان فعالیت پلاسمایی را نسبت به پلاسمین طبیعی (مدت کوتاهی در پلاسما است ) افزایش میدهد.

بعضی از باکتریها پروتئینی سمی تولید میکند که مولکولی غیر فعال بوده و در لوله گوارش حشره شکسته و فعال میشود و باعث تخریب سلول لوله گوارش و مرگ حشره میشود.

برای تولید گیاهان مقاوم (مانند سویا - ذرت - پنیر) ابتدا ژن مربوط به سم باکتری را جداسازی و همانندسازی و طبع گیاه موردنظر انتقال میدهد و با این کار نیاز به سمتاشهی کمتر شده است.

دلیل اینکه حشره در غوزه پنبه نفوذ میکند در معرض سم قرار نمیگیرد و به سمتاشهی زیادی لازم است و زیست فناوری در تنظیم سرعت رسیدن میوه ها افزایش ارزش غذایی محصولات بذر گیاهان مطلوب و اصلاح آنها نقش دارد.

مهم) مهمترین مسئله در ساخت انسولین به روش مهندسی ژن در تبدیل غیر فعال به انسولین فعال است زیرا تبدیل پیش هورمون به هورمون در باکتری انجام نمیشود.

در A و B مراحل تولید انسولین در صفحه ۱۰۳ بررسی شود و نکته حائز اهمیت این است که زنجیره دو باکتری متفاوت تولید شده و سپس با ترکیب زنجیره ها به انسولین فعال تبدیل میشود.

در مهندسی ژنتیک ژن پادگن سطحی عامل بیماری زا به یک باکتری غیر بیماری زا منتقل میشود مانند B واکسن ضد هپاتیت.

تشخیص زود هنگام الودگی با ویروس ایدز اهمیت زیادی دارد زیرا باعث میشود که بدون اتفاق وقت اقدامات درمانی لازم برای پیشگیری و جلوگیری از انتقال ویروس صورت گیرد. زیست فناوری در تشخیص بیمار های سرطانی و تحقیق درمورد دنای فسیل کاربرد دارد.

اهمیت تولید جانداران تراژنی : مطالعه ژن های خاص مانند ژن رشد \_ مدلی برای مطالعه بیماری های انسان مانند سرطان\_تولید پروتئین و یا دارو در بدن آنها (مانند گاو تراژنی که شیری غنی از پروتئین انسانی دارد).

ایمنی زیستی شامل مجموعه ای از تدابیر و مقرراتی برای تضمین بهره برداری از فنون ژنتیک است.

### زیست فصل هفت

زیست فناوری:1-سنتری تولید محصولات تخمیری مانند سرکه نان و فرآورده لبندی 2- کلاسیک با استفاده از روش های تخمیر و کشت ریزاندامگان ها تولید موادی مانند آنزیم و پادزیست 3- نوین تولید جانداران تراژن و اصلاح خصوصیات ریزاندامگان ها.

به جان دارانی که از طریق مهندسی ژنتیک دارای ترکیب جدیدی از مواد ژنتیکی شده اند جانداران تراژنی میگویند / جداسازی یک یا چند ژن و تکثیر آنها را همانه سازی دنا گویند و تولید انبوه ژن با این روش صورت میگیرد.

است که قسمتی EcoR آنزیم های برش دهنده مانند dna آنزیم مورد استفاده در همانه سازی برای برش از سامانه دفاعی باکتری محسوب میشود و برای برش علاوه بر پیوند های فسفدی استر پیوند های هیدروژنی را میشکند و آنزیم لیگاز برای اتصال دنا استفاده میشود که پیوند فسفدی استر بین دو انتهای و انتهای چسبیده در صفحه 94 بررسی شود). ECO R1 مکمل را ایجاد میکند. (جایگاه تشخیص آنزیم

ایمنی زیستی شامل مجموعه ای از تدابیر و مقرراتی برای تضمین بهره برداری از فنون ژنتیک است.

اینتر فرونی که به روش مهندسی ژنتیک ساخته میشود به دلیل تشکیل پیوند های نادرست در هنگام ساختن باعث تغییر شکل مولکول شده و فعالیت بسیار کمتری نسبت به اینتر فرون طبیعی دارد. با ساخت اینترفرون به روش مهندسی پروتئین شده و تغییر در توالی زنی آن فعالیت ضد ویروسی آن و پایداری آن را تثبیت به اینتر فرون طبیعی افزایش میدهد. (افزایش پایداری در نگهداری پروتئین هایی که بعنوان (دارو استفاده میشود مهم است).

باکتری های گرمادوست در طبیعت دارای آمنیاز هایی هستند که پایداری بیشتری در مقابل دارند.

لخته در شش ، مغز ، ماهیچه قلب به ترتیب باعث بسته شدن رگ شش ، سکته مغزی و قلبی میشود. لخته ها بواسیله آنزیم پلاسمین تحریکه میشوند که جانشینی یک آمینو اسید در آن به روش مهندسی پروتئین مدت زمان فعالیت پلاسمایی را نسبت به پلاسمین طبیعی (مدت کوتاهی در پلاسما است ) افزایش میدهد.

بعضی از باکتریها پروتئینی سمی تولید می‌کند که مولکولی غیر فعال بوده و در لوله گوارش حشره شکسته و فعال می‌شود و باعث تخریب سلول لوله گوارش و مرگ حشره می‌شود.

برای تولید گیاهان مقاوم (مانند سویا - ذرت - پنیر) ابتدا ژن مربوط به سم باکتری را جداسازی و همانندسازی و طبع گیاه موردنظر انتقال میدهد و با این کار نیاز به سماشی کمتر شده است.

بدلیل اینکه حشره در غوزه پنه نفوذ می‌کند در معرض سم قرار نمی‌گیرد و به سماشی زیادی لازم است و زیست فناوری در تنظیم سرعت رسیدن میوه‌ها افزایش ارزش غذایی محصولات بذر گیاهان مطلوب و اصلاح آنها نقش دارد.

(مهم) مهمترین مسئله در ساخت انسولین به روش مهندسی ژن در تبدیل غیر فعال به انسولین فعال است) زیرا تبدیل پیش هورمون به هورمون در باکتری انجام نمی‌شود.

در B و A مراحل تولید انسولین در صفحه ۱۰۳ بررسی شود و نکته حائز اهمیت این است که زنجیره دو باکتری متفاوت تولید شده و سپس با ترکیب زنجیره‌ها به انسولین فعال تبدیل می‌شود.

در مهندسی ژنتیک ژن پادگن سطحی عامل بیماری زا به یک باکتری غیر بیماری زا منتقل می‌شود مانند B واکسن ضد هپاتیت.

تشخیص زود هنگام الودگی با ویروس ایدز اهمیت زیادی دارد زیرا باعث می‌شود که بدون اتفاف وقت اقدامات درمانی لازم برای پیشگیری و جلوگیری از انتقال ویروس صورت گیرد. زیست فناوری در تشخیص بیمارهای سرطانی و تحقیق درمورد دنای فسیل کاربرد دارد.

اهمیت تولید جانداران تراژنی : مطالعه ژن‌های خاص مانند ژن رشد \_ مدلی برای مطالعه بیماری‌های انسان مانند سرطان\_ تولید پروتئین و یا دارو در بدن آنها (مانند گاو تراژنی که شیری غنی از پروتئین انسانی دارد).

## علیرضا افشار

## گفتار ۱: اساس رفتار

رفتار، واکنش با مجموعه واکنش هایی است که جانور در پاسخ به محرک با حرکتها انجام می دهد.

رفتار غریزی اساس رفتار غریزی در همه افراد یک گونه یکسان است زیرا ژنی و ارثی است مثل رفتار جوجه کاکایی در نوک زدن به منقار پرنده والد جهت به دست آوردن غذا، لانه سازی پرنده ها، رفتار مکیدن در شیرخواران و رفتار مراقبت مادری در موش مادر ایشان در رفتار مراقبت موش مادر، موش ابتدا نوزادان را وارسی می کند، سپس ژن B در سلول های مغز مادر فعال می شود و به دنبال آن آنزیم هایی فعال می شود که موش رفتار مراقبت را انجام میدهد..

یادگیری و رفتار جانوران در محیط تجربه های گوناگونی پیدا می کنند که رفتارهای آنها را تغییر می دهد. تغییر نسبت پایدار در رفتار که در اثر تجربه به وجود می آید، یادگیری نام دارد مثل دقیق تر شدن رفتار درخواست غذا در جوجه کاکایی



## انواع یادگیری عبارت اند از:

خوگیری یا عادی شدن: نوعی از یادگیری است که در آن پاسخ جانور به یک محرک تکراری که سود یا زبانی برای آن ندارد، کاهش می‌یابد و جانور می‌آموزد به برخی محرکها پاسخ ندهد، مثل خوگیری پرندگان به مترسک یا خوگیری جوجه پرندگان به برگهای در حال افتادن یا عدم انقباض بازوهای شقایق دریایی در پاسخ به حرکت مداوم آب.

نکته: خوگیری باعث می‌شود جانور با چشم پوشی از محرکهای بی‌اهمیت، انرژی خود را برای انجام فعالیتهای حیاتی حفظ کند.

شرطی شدن کلاسیک: در این یادگیری یک محرک بی‌اثر در صورت همراهی با محرک طبیعی، سبب بروز پاسخ می‌شود، مثل آزمایش پاولوف که در آن صدای زنگ که ابتدا محرک بی‌اثر بود و وقتی با محرک طبیعی یعنی غذا همراه شود، به محرک شرطی تبدیل شده و سبب ترشح بزاو در سگ می‌شود.

شرطی شدن فعال: نوعی یادگیری آزمون و خطاست و جانور می‌آموزد بین رفتار خود با پاداش یا تنبیه که دریافت می‌کند. ارتباط برقرار کرده و در آینده رفتاری را تکرار یا از انجام آن خودداری کند، مثل آزمایش موش گرسنه در جعبه اسکینر و رام کنتدگان جانوران در سیرک.

حل مسئله: جانور می‌تواند بین تجربه‌های گذشته و موقعیت جدید ارتباط برقرار کند و با استفاده از آنها برای حل مسئله جدید آگاهانه برنامه ریزی کند، مثل تلاش شامپانزه در استفاده از جعبه‌ها برای رسیدن به موز یا فروبردن برگهای نازک درختان توسط شامپانزه‌ها به لانه موریانه‌ها و خوردن آن‌ها یا کلاغی که تکه گوشت آویزان به انتهای نخ را به دست می‌آورد.

نقش پذیری: نوعی یادگیری است که در دوره مشخصی از زندگی جانور انجام می‌شود مثل نقش پذیری در جوجه غازها پس از بیرون آمدن از تخم که نخستین جسم متحرکی را که می‌بینند، دنبال می‌کنند و نقش پذیری در بره‌هایی که مادر خود را از دست داده اند و دنبال انسان راه می‌افتد. اشاره: نقش پذیری برای بقای جوجه‌ها و یادگیری رفتارهای اساسی مثل جست و جوی غذا حیاتی است.

## برهم کنش غریزه و یادگیری :

بیشتر رفتارهای جانوران محصول برهم کنش ژن‌ها و اثرهای محیط است. یادگیری برای بقای جانوران لازم است، زیرا محیط همواره در حال تغییر است و جانور باید بتواند به تغییرات پاسخ‌های مناسبی بدهد. برهم کنش ژنهای و یادگیری امکان سازگار شدن جانور با این تغییرات را فراهم می‌کند.

## گفتار ۲

انتخاب طبیعی و رفتار در بررسی یک رفتار دو نوع پرسش مطرح است؛ اول چگونگی رفتار و دوم چرا بی‌رفتار جانور. پاسخ به چگونگی، به فرایندهای ژنی، رشد و نمو و عملکرد بدن جانور و پاسخ به چرا بی‌رفتار انتخاب طبیعی مربوط است. رفتارهای سازگار کننده با ساز و کار انتخاب طبیعی، برگزیده می‌شوند، مثل رفتار دورانداختن پوسته تخم‌های شکسته از لانه در کاکایی برای کاهش احتمال شکار شدن و افزایش احتمال بقای جوجه‌ها. نکته: در رفتارشناسی با دیدگاه انتخاب طبیعی، نقش سازگار کننده‌ی رفتارهای گوناگون در بقا و زادآوری بیشتر جانوران با بررسی سود و هزینه رفتار برای جانور، انجام می‌شود. زادآوری (تولیدمثل) داشتن بیشترین تعداد زاده‌های سالم، معیاری برای موفقیت زادآوری در جانوران است. جانوران برای موفقیت در زادآوری، رفتارهای زادآوری انجام می‌دهند، مثل:

الف) رفتار انتخاب جفت: جانور ابتدا ویژگی‌های جفت را بررسی می‌کند و بعد تصمیم می‌گیرد با آن جفت گیری کند یا نه، مثل بررسی دم طاووس نر توسط طاووس ماده و شاخ گوزن نر قبل از جفت گیری که این صفات، صفات ثانویه جنسی جانوران تر هستند. و در جانوران، ماده‌ها بیشتر از نرها رفتار انتخاب جفت را انجام میدهند. چون جانوران ماده معمولاً زمان و انرژی بیشتری برای زادآوری و پرورش زاده‌ها صرف می‌کنند پس جانوران ماده باید جفت انتخاب کنند تا موفقیت تولید مثلی آنها تضمین شود.

نکته: ویژگی‌های ظاهری طاووس نر نشانه کیفیت رژیم غذایی آن و داشتن ژنهای مربوط به صفات سازگار کننده است اشاره در نوعی جیرجیرک، جانور نر هزینه بیشتری در تولید مثل می‌پردازد و بنابراین جفت را انتخاب می‌کند و ماده‌ها برای انتخاب شدن رقابت می‌کنند.

ب) نظام جفت گیری از این نظر جانوران با نظام تک همسری دارند و یا نظام چند همسری

غذایابی: مجموعه رفتارهای جانور برای جست و جو و به دست آوردن غذا، رفتار غذایابی نام دارد. برای جانوران میزان سود یعنی میزان انرژی موجود در غذا و هزینه به دست آوردن غذا و مصرف آن اهمیت دارد



غذايابی بهينه: موازنی بین محتوای انرژی غذا و هزینه به دست آوردن آن الشارد بر اساس انتخاب طبیعی، رفتار غذايابی ای برگزیده می شود که از نظر میزان انرژی دریافتی کارآمدتر باشد، مثل خرچنگهای ساحلی که صدف های متوسط را ترجیح می دهند.

قلمروی جانوران: در برابر افراد هم گونه یا افراد گونه های دیگر از قلمرو خود دفاع می کنند. این رفتار قلمرو خواهی نام دارد. جانور با رفتارهایی مانند اجرای نمایش و یا تهاجم به جانوران دیگر اعلام می کند که قلمرو متعلق به اوست.

## فواید قلمرو خواهی:

- 1- پرداخت هزینه آن برای جانور
- 2- استفاده اختصاصی از منابع قلمرو تواند غذا و انرژی دریافتی جانور را افزایش دهد. ( امکان جفت یابی جانور و دسترسی به پناهگاه برای در امان ماندن از شکارچی نیز افزایش می یابد.

مهاجرت) جابه جایی طولانی و رفت و برگشتی جانوران، مهاجرت نام دارد. تغییر فصل و نامساعد شدن شرایط محیط و کاهش منابع مورد نیاز، جانوران را وا می دارد به سوی زیستگاههای مناسب تر برای تغذیه، بقا و زادآوری مهاجرت کنند

نکته: مهاجرت رفتاری غریزی است که یادگیری نیز در آن نقش دارد. اشاره جانوران برای جهت یابی در مهاجرت از نشانه های محیطی استفاده می کنند. هنگام روز با موقعیت خورشید و در شب با استفاده از موقعیت ستاره ها در آسمان، یا موقعیت پرنده و لاک پشت های دریایی ماده نسبت به میدان مغناطیسی زمین.

خواب زمستانی و رکود تابستانی : برخی جانوران برای بقا، در زمستان، خواب زمستانی دارند. در این حالت جانور به خواب عمیقی فرو می رود و یک دوره کاهش فعالیت را طی می کند که در آن دمای بدن، مصرف اکسیژن، تعداد تنفس و نیاز به انرژی کاهش می یابد.

رکود تابستانی: یک دوره کاهش فعالیت است که در آن سوخت و ساز جانور کاهش می یابد و در جانورانی دیده میشود که در جاهای به شدت گرم زندگی می کنند و در پاسخ به نبود غذا یا دوره های خشکسالی، رکود تابستانی دارند.



مرکز مشاوره تحصیلی  
علیرضا افشار



## راههای ارتباطی مرکز مشاوره

تلگرام



AlirezaAfsharOfficial

اینستاگرام



AlirezaAfsharOriginal

وبسایت



[www.AlirezaAfshar.org](http://www.AlirezaAfshar.org)

## رزور مشاوره خصوصی علیرضا افشار

برای رزرو مشاوره خصوصی تک جلسه و ماهانه  
به شماره ۰۹۳۵۸۹۶۰۵۰۳ در واتس‌اپ پیام دهید

Afshar.xyz

آدرس تمام رسانه‌ها :

